

GÖDÖLLŐI IRODALMI DÍJ 2022 – PRÓZA KATEGÓRIA – 2. DÍJ

Harka Sára: IPL

Forgatja a kezében a dobozt, súlyosnak érzi, mintha aranyat tartana, pedig alig másfél kiló, csupa műanyag és némi fém. IPL szőrtelenítógép, eddig csak egyszer használta, nagy reményeket fűzött hozzá, de fogalma sincs, valóban működne-e, működött-e volna. Valamiért ezt nehéz itt hagyni, nem bírja letenni. Érdekes, mert a dédi aranyszélű étkezészetét simán a polcon hagyta (úgyis összetörne), az estélyiruháját sem vette le a vállfáról (nincs hova), az ősőreg könyvespolc szálkás deszkáján végigsimított elköszönésül anélkül, hogy egyetlen kötetet elcsomagolt volna (nem létszükség), a diplomáját sem szedte elő a kék mappából (tökmindegy), az Olga ovis rajzaiért is csak három könnyecseppet ejtett (fest újakat, ha visszatér a kedve).

Azt gondolná, hogy az eszmei értéktől nehéz búcsúzni, de nála most a logika az úr, nincs helye érzelmeknek, mert ha egynek is utat engedne, hurrikánként törne rá a többi, akkor ő bebújna az ágy alá, cseppfolyósodna, szétcsorogna a parkettán, be a repedésekbe, és többé feltápáskodni sem bírna, nemhogy átkelni a határon két bőrönddel, egy kutyával és egy négyévesssel.

De ez hasznos holmi. Csúcskategóriás, egyébként egy vagyonba kerül, vagy inkább több vagyonba, de neki akkor egyszer szerencséje volt, fél évig leste az akciókat és gyűjtögette a kuponokat, végül harmadáron fogta ki. Kifogta, akár az apja a keszegeket a Donyec vizéből, vagy mint az anyja a pecázásnak élő, keresőképtelen férfiakat (zsinórban hármat), neki egy IPL gép akadt a horgára, ez is valami. Valami, aminek lehetett örülni, de úgy igazán.

Látta maga előtt, ha végigcsinálja a kezeléseket, többé nem kell a reggeli sietségben medvetámadásosra vágnia magát a borotvával, vagy emiatt a dögmelegben harisnyát húznia, a karját is bátrabban lengetheti, mint egy dezodor reklámban (nyálás háttérzenével nyúlna fel a vonaton a csomagjáért, a Nap megcsillanna a bársonysima hónalján), egyszer talán randizni fog – ha Olga nagyobb lesz –, és akkor sem kerül székelybe.

Nem. Megrázza a fejét. Háború van. Ennek többé nincs létjogosultsága, nem gondolhat nyári szoknyákra, vonatozásra és randevúkra, különben is, csak úgy lehetne betuszkolni a bőröndbe, ha kivenné a bakancsát, ami sokkal fontosabb.

Leteszi a dobozt az íróasztalra. A rózsaszín borítóról egy tökéletes külsejű modell vigyorog a semmibe, illetve tökéletes lenne, ha nem tépték volna ketté a lábszárát, de az nem a modell hibája, hanem az övé, túl izgatottan bontotta a csomagolást.

Hát, ez is itt marad. Talán betör a lakásába egy rabló, és hazaviszi a barátnőjének. Akkor a tolvajhitves hónalján csillan majd a Nap, legalább valakién. Ezen elmosolyodik, éppenhogy megrándul a szája széle, mégis furcsa érzés, jó, olyan rég nem mosolygott, csak ha Olgát próbálja nyugtatni, de az erőltetett, az kötelesség.

Felsóhajt. Így értéktelenedik el minden. Őrület belegondolni, hogy a lakás, amibe fektette a nagymama örökségét, az esküvői pénzüket, és amiért tizenkét éve dolgozik, hogy letörlessze a maradék hitelt, most semmivé válik – nem mintha attól félne, hogy ide csapódik egy bomba, ki akarná pont ezt a városszéli, lepukkant utcát támadni –, hirtelen egy fityinget sem ér, ezért inkább bele sem gondol.

A Kolesnikék maradnak, mi mást tennének, nyugdíjasok, nincs kiért menekülni. A Guzenkoék is, hét gyerekkel, nekik meg kivitelezhetetlen lenne.

Ők is csak ideiglenesen mennek el, hazatérnek, amint vége az egésznek, ezt mondja Olgának, az anyjának, a szomszédnak, az óvónőnek, a hentesnek, mindenkinek.

Elképzeli, ha újra béke honol, faggatni fogják őt az itteniek, az anyja, a szomszéd, az óvónő, a hentes, hogy mikor jönnek haza. Akkor ő kifogásokat gyárt sorra: most nem tudunk, majd nyáron, ősszel, télen, tavasszal, ha Olga elvégezte az osztályt, ha lejár az albérleti szerződés, holnapután kiskedden, és ha egyszer kifogy a kifogásokból, tán elmondja az igazat:

Nem fognak hazatérni. Soha.

Mert ha visszajönnek, Olga a Guzenko gyerekekkel fog iskolába járni, velük felnőni, együtt játszani, később randevúzni, olyanokkal, akik napokat, heteket, hónapokat (Ugye éveket nem? Ugye nem?) töltöttek egy aluljáróban, hálósákba bugyolálva. Rettenetes önzőségnek tűnik ez a gondolat, hogy a saját gyerekét félti a többi traumájától, mégis így érez.

Ez a hely, vagy ami ebből marad, többé nem lehet az *otthon*, más lesz a haza.

Keserves elmenni, gyötrelmes maradni, siralmas lenne hazatérni. Most minden pokoli. Erre nincs jobb szó. És még jó sokáig pokoli lesz. Nincs sok reménye az életben, azt gondolja, ha lenne Isten, minden más nem így lenne, és tudja, hogy a háború elől nem menekülhet teljesen, mert az nem csak körülöttük, de bennük is zajlik.

Nem az forog a fejében, nem azon aggódik, hogy hogy fog boldogulni egy idegen országban, ahol nem ismer senkit, nem beszéli a nyelvet, és pusztán két havi albérletre van pénze, hanem hogy mi lesz Olga ekcémás kezével, amit a világon semmi sem tud helyrehozni, egyedül a kenőcs, amit itt kevernek a gyógyszertárban. Fel is írja magának gondolatban, hogy szerezzen egy tégellyel útközben, vagy kettővel, gyorsan kikap a bőröndből pár harisnyát, csak Olga ne viszkessen.

Egy harisnya elég. Ha kell, ha hideg lesz, hát majd kimossa minden este, akár egy benzinkút mosdójában.

Ráül a bőröndre, megküzd vele, leizzad, nyög, mire sikerül behúznia. Csak szét ne pattanjon a cipzár!

Feláll. Csend van itt is, az utcán is. A horrorfilmekben mindig az elnémuló zene a legijesztőbb, akkor tudod, hogy valami történni fog, valami szörnyű. Nyitva az ablak, szellő sem fúj, nem lengeti a függönyt. Mintha a város szaga is eltűnt volna, eddig bűdös volt, kipufogószagú, most pedig semmilyen. Furcsa, szinte hiányzik az orrának.

Körülnéz a szobában, mindent elrakott, indulnia kéne, felkelteni Olgát, a másik túlpakolt bőrönd lent vár az előszobában, de nem bír mozdulni.

Nem lehet, hogy ennyi legyen az élet, MUSZÁJ, hogy jöjjön még időszak, mikor Olga újra rajzol, és lesz létjogosultsága a szórtelen lábnak, ezért a francba is, nem tud parancsolni a kezének, ami nyitja a bőröndöt, kiszedi a bakancsot, és mint másfél kilónyi reményt, belegyömöszölni a szórtelenítőt, doboz nélkül, csak a gépet. Aztán lecsukja a fedelet, rá se kell ülnie, könnyedén siklik a cipzár.

Indulhatnak.